

BRUSSELS ARCHITECTURE PRIZE 2021

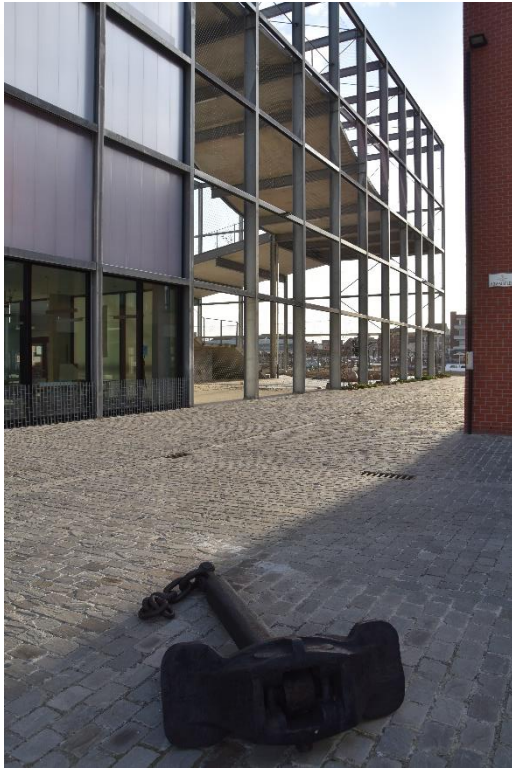
Melopee School in Gent

In BOZAR werd op maandag 13 december de BRUSSELS ARCHITECTURE PRIZE 2021, een co-productie van Urban.Brussels, met steun van La Région de Bruxelles-Capitale, en het tijdschrift A Plus. Uit 31 nominaties koos de jury voor vier laureaten, een Award voor jong talent, een publieksprijs en een *Lifetime Achievement Award* voor Lucien en Simone Kroll. Er zijn twee projecten die "extra muros" zijn en niet te zien in Brussel: het interessant werk van BC Architects en de Melopee school in Gent van Xaveer De Geyter. Men kan zich de vraag stellen wat een gebouw in de Arteveldestad maken heeft met Brussel, enkel het argument dat De Geyter zijn bureau heeft in Brussel.

Men kan zich ook de vraag stellen of er geen inflatie is aan architectuurprijzen, zijn er niet te veel aan dergelijke onderscheidingen? Het is zeker een formule om de interessante projecten onder de aandacht te brengen bij een groot publiek. Na Gent heeft ook Brussel een Award inclusief een publieksprijs. Vanuit Urban.Brussels is er een nieuwe dynamiek en de samenwerking met A Plus, het belangrijkste architectuurblad in België, kan men enkel toejuichen.

Velen hadden verwacht dat de eerste Gentse Architectuurprijs uitgeschreven door Stad Gent die dit najaar werd uitgereikt, zou gaan naar Melopee school van Xaveer De Geyter. Uiteindelijk ging de prijs naar het Kapitein Zeppospark ook gelegen in dezelfde zone van de Oude Dokken en een ontwerp van Stad Gent.

Foto's: Marc Dubois

Een gebouw is grondgebonden en kan niet in twee steden staan. Het reglement laat toe dat projecten van architectenbureaus gevestigd in Brussel maar gerealiseerd waar ter wereld ook in aanmerking kunnen komen voor de Brussels Award. Is dit een piste om het gebrek aan projecten in Brussel op te vangen?

De winnaar van *Major Intervention* is de reeds vaak en terecht het bejubelde *Bouwmaterialen-Dorp* van Tetra Architecten. Dit project stond reeds op de cover van het Architectuurboek Vlaanderen 2020. Een terechte keuze voor deze Award in Brussel. Dat een jury aandacht had voor kleine ingrepen valt te waarderen. Het STAM Europa, een project Acte – 51N4E, in de Europese Wijk maakt duidelijk dat punctuele ingrepen essentieel zijn binnen een stedelijk weefsel.

Het project Porta 1070 kreeg een onderscheiding voor de innovatieve manier van hergebruik, renovatie en integratie van het nieuwe met bestaande infrastructuren en gebouwen. De groep 1010 architecture urbanism kreeg een Award voor hun project Molenwest Square.

BC Architects kregen de titel van *Promising Young Architect* voor hun innovatieve, circulaire aanpak van het bouwproces. Opgestart in 2010 zijn er niet veel voorbeelden van hen te vinden in Brussel, veel in Afrika. Hun werk was te zien op Architectuurbiënnale Venetië 2018 onder de titel van hun onderzoek 'The Act of Building'. In opdracht van de Provincie Limburg bouwde BC Architects de Superette BKRK in het Domein Bokrijk.

De Lifetime Achievement Award Prize ging naar Lucien en Simone Kroll. Dit brengt deze pioniers op het vlak van participatie en ecologie voor het voetlicht en belooft het lange parcours, vaak met een moeilijke verhouding. Met La Mémé in Sint-Lambrechts-Woluwe kregen zij een internationale faam toen Charles Jencks het opnam in zijn standaardwerk rond Post-Modernisme. Nadien richtte Kroll zich op projecten in Nederland en Frankrijk. In het jury verslag staat: "Lucien en Simone Kroll op 94-jarige leeftijd tegendraadser en anarchistischer dan ooit tevoren". Men kan voor- of tegenstander zijn van hun architectonische keuze, wat zeker te waarderen valt is hun consequente houding en handelen. Voor veel jongeren kan een kennismaking met hun oeuvre een bijdrage zijn in de ruimere discussie rond architectuur.

Waarom een gebouw in Gent voor een Brusselse prijs?

Velen zullen zich de vraag stellen waarom een school in Gent voorkomt op de lijst van de Brussels Awards. De enige antwoord is dat XDGA werkzaam is vanuit Brussel. Bij de nominaties was er ook het metrostation en de schitterende luifel op het De Brouckèreplein van De Geyter. Waarom een project in een andere stad kiezen als men in de Brusselse hoofdstad een voorbeeldig project van het bureau kan aanwijzen. Er zijn toch andere projecten in de hoofdstad die men in de spotlicht kan plaatsen, zoals het werk van URA die nu te zien is in BOZAR.

Het doet mij denken aan de vroegere Provinciale Architectuur prijzen waarvoor gebouwen in het grondgebied van de Provincie in aanmerking kwamen maar ook de architecten die geboren waren in de Provincie. Dit leverde nauwelijks iets op binnen de vraagstelling tussen gebouw en plaats. Iedereen die aanwezig was in de Melopee school tijdens de uitreiking van de Gentse Architectuurprijs zal beamen dat het één van de uitzonderlijke gebouwen is in Vlaanderen van de laatste jaren. Ik hoop dat de internationale jury van de Mies van der Rohe Award 2022 dit project van Xaveer De Geyter zal opmerken en weerhouden voor de eindselectie.

Marc Dubois
December 2022